

KANSALAI SPULSSI 10_2022

Valtioneuvoston kanslia on tilannut Tilastokeskukselta säännöllisesti toistettavan Kansalaispulssi-kyselyn liittyen mm. viranomaisten toimintaan ja viestintään sekä vastaajan omaan mielialaan ja tulevaisuuden odotuksiin. Kansalaispulssi toteutetaan verkkokyselynä kolmen-viiden viikon välein.

Verkkolomake tehdään Webropolilla ja kyselyyn on mahdollista vastata älypuhelimien kautta. Keruun päätyttyä aineisto ajetaan Webropolin järjestelmästä Tilastokeskuksen tutkijoiden koneille tarkistettavaksi ja käsiteltäväksi. Aineistonkeruu toteutetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Otoksen muodostaminen ja rakenne

Vuoden 2022 kymmenennen tiedonkeruun otos muodostettiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen (rot. 3 ja 5), kuluttajien luottamustutkimukseen (rot. 2) ja matkailututkimukseen ajalla 5.10.2022 – 31.10.2022 vastanneista 15-74 -vuotiaista mannersuomalaisista kohdehenkilöistä. Otosta täydennettiin myös ajalla 9.5.2022 – 14.7.2022 työvoimatutkimukseen (rot. 5) vastanneilla henkilöillä. Otoksessa oli yhteensä 2 567 henkilöä, joille oli ajantasainen ja kriteerit täyttävä puhelinnumero (ainoa tai oikeaksi todettu, eikä salaiseksi merkitty, matkapuhelinnumero).

Em. tutkimusten otokset poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta. Tutkimukset toteutetaan puhelin- ja verkkotiedonkeruina, joissa samaa henkilöä haastatellaan yhdestä viiteen kertaa.

Tiedonkeruu

Lomake

Kyselyn sisältö toistuu kierroksittain melko samanlaisena mutta ajankohtaisia aiheita vaihdellen. VNK toimitti Tilastokeskukselle kysymykset ja lomaketta muokattiin yhteistyössä. Verkkolomakkeen testaamiseen osallistui Tilastokeskuksen tutkijoiden lisäksi tilaaja. Kysymykset käännettiin Tilastokeskuksessa ruotsin ja englannin kielille.

Tiedonkeruun kulku, vastausosuus ja kato

Tiedonkeruu tehtiin 9. – 14.11.2022. Otokseen kuuluville lähetettiin tekstiviestillä kutsu ja henkilökohtainen suoralinkki verkkolomakkeelle. Samassa tekstiviestissä oli linkki Tilastokeskuksen tiedonkeruusivulle, jolla vastaajia informoidaan mm. tietosuojaan liittyvistä asioista. Tiedonkeruusivuilla on myös linkki tilaajan laatimaan tietosuojaselosteeseen. Muistutusviestit lähetettiin vastaamattomille kahden vuorokauden kuluttua perjantaina sekä viimeisen päivän aamuna maanantaina.

Vastaajat

Kyselyn otoksessa mukana olleet ovat ensin vastanneet työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen tai suomalaisten matkailututkimukseen ja toisekseen vastaamalla suostuneet jatkotutkimukseen.

Litteen 1 taulukosta nähdään, miten vastanneet jakautuvat väestöryhmittäin. Naiset vastasivat tällä kierroksella hieman aktiivisemmin kuin miehet. Ikäryhmittäin heikoiten vastasivat 15-19 -vuotiaat. Aineistossa on havaittavissa koulutukseen liittyvä osallistumattomuuden trendi, joka näkyy siinä, että perusasteen varassa olevat vastasivat hieman heikommin kuin korkea-asteen koulutuksen omaavat. Tämä trendi vaikuttaisi korostuvan verkkotiedonkeruussa.

Taulukko 1: Kenttäaika ja vastausosuudet kierroksittain vuonna 2022

Kierros	Kenttäaika	Otos	Hyväksytyjä vastauksia	Lopullinen vastausosuus
1. kierros	19. - 24.1.	2 842	1 435	50,5 %
2. kierros	16. - 21.2.	2 858	1 309	45,8 %
3. kierros	9. - 14.3.	2 495	1 131	45,3 %
4. kierros	6. - 11.4.	2 521	1 056	41,9 %
5. kierros	11. - 16.5.	2 589	1 148	44,3 %
6. kierros	8. - 13.6.	2 545	1 080	42,4 %
7. kierros	10. - 15.8.	2 616	1 110	42,4 %
8. kierros	7. - 12.9.	2 546	1 082	42,5 %
9. kierros	5. - 10.10.	2 631	1 105	42,0 %
10. kierros	9. - 14.11.	2 567	1 114	43,4 %

Aineiston toimittaminen

Aineisto toimitettiin asiakkaalle Excel- ja CSV-muodossa sekä suorat jakaumat Excel-taulukoina. Vastaajien avoimet kommentit toimitettiin sellaisinaan taulukoiden liitteenä.

Painotus

Vastausaineisto (1 114 henkilöä) painotettiin vastaamaan tutkimuksen perusjoukkoa (15-74 -vuotiaat mannersuomalaiset) ja painotuksessa väestötietoina käytettiin elokuun lopun tietoja (4 054 391 henkilöä). Aineiston kullekin vastanneelle muodostettiin korottava ja vastauskatoa oikaiseva estimointipaino (muuttuja PAINO). Korottavuus mahdollistaa sen, että laskettaessa kokonaismääräestimaatteja tulokset ovat tarkastelussa kohdeperusjoukon tasolla. Tällöin painokerroin voidaan tulkita niin, että tutkimukseen osallistunut henkilö edustaa painonsa osoittaman määrän henkilöitä perusjoukossa.

Aineiston painotuksen lähtökohtana oli peruspainot, jotka muodostettiin jakamalla perusjoukon koko vastanneiden määrällä, eli peruspainoksi muodostui kaikille vastanneille 4 054 391 / 1 114. Painojen kalibroinnissa peruspainoja muunnettiin niin, että painojen avulla kyselyyn vastanneet edustavat perusjoukkoa käytettyjen kalibroitimuuttujien suhteen. Kalibroitimuuttujina (liite 2) olivat sukupuoli, alue, 10-vuotisikäryhmä ja koulutusaste. Kalibrointiin käytettiin SAS-makro-ohjelmaa (Ranskassa kehitetty CALMAR2-makro).

Tulokset

Tulokset ovat Excel-taulukossa suorina jakaumina sisältäen soluttaiset vastaajien lukumäärät, painotetut vastaajamäärät (estimaatit) ja riviprosentit (prosenttiosuudet).

LIITE 1 Kansalaispulssi 10_2022 -kysely. Otos, vastanneet ja vastausosuudet eri väestöryhmissä.

	Otos	Vastanneet	Vastaus- %
Yhteensä	2 567	1 114	43.4
Sukupuoli			
Mies	1332	559	42.0
Nainen	1235	549	44.5
Muu		6	
Ikäryhmä			
15-19 -vuotiaat	92	28	30.4
20-24 -vuotiaat	122	45	36.9
25-29 -vuotiaat	187	62	33.2
30-34 -vuotiaat	201	74	36.8
35-39 -vuotiaat	205	78	38.0
40-44 -vuotiaat	238	102	42.9
45-49 -vuotiaat	220	103	46.8
50-54 -vuotiaat	266	133	50.0
55-59 -vuotiaat	285	126	44.2
60-64 -vuotiaat	329	176	53.5
65-69 -vuotiaat	316	154	48.7
70-74 -vuotiaat	106	33	31.1
Maakunta			
Etelä-Karjala	66	32	48.5
Etelä-Pohjanmaa	104	39	37.5
Etelä-Savo	60	21	35.0
Kainuu	23	14	60.9
Kanta-Häme	67	31	46.3
Keski-Pohjanmaa	46	20	43.5
Keski-Suomi	129	51	39.5
Kymenlaakso	79	32	40.5
Lappi	92	39	42.4
Pirkanmaa	259	117	45.2
Pohjanmaa	106	33	31.1
Pohjois-Karjala	66	33	50.0
Pohjois-Pohjanmaa	203	90	44.3
Pohjois-Savo	115	48	41.7
Päijät-Häme	68	35	51.5
Satakunta	107	39	36.4
Uusimaa	742	353	47.6
Varsinais-Suomi	235	87	37.0

LIITE 2. Kalibrintimuuttajat

Sukupuoli

1 = Mies

2 = Nainen

Alue muodostettiin suuralueista (pois lukien Ahvenanmaan maakunta)

1 = Helsinki-Uusimaa

2 = Etelä-Suomi

3 = Länsi-Suomi

4 = Pohjois- ja Itä-Suomi

10-vuotisikäryhmä

15 - 24

25 - 34

35 - 44

45 - 54

55 - 64

65 - 74

Koulutusaste

1 = Perusaste

2 = Toinen aste

3 = Korkea-aste